

20.11.2023

ETELÄ-SAVON JHL RY:N LAUSUNTO

Etelä-Savon JHL:n lausunto Eloisan suunnittelemiin sopeuttamistoi- miin vuoden 2024 säästötavoitteiden saavuttamiseksi.

Työnantajan esityksessä tavoitellaan koko organisaation osalta henkilöstökustannusten vähentämistä ensi vuodelle n. 6,8 miljoonaa euroa. Sääksvuoren henkilöstön liikkeenluovutus vähentää säästötavoitetta 2,4 miljoonalla eurolla, 4,4 miljoonaan euroon ja ostopalveluiden 140 000 euroa ja 0,9 miljoonan euron vähennys yli- ja lisätyökustannuksista sekä kutsurahoista ikääntyneiden palveluissa vähentää painetta henkilöstöön kohdistuvista säästötavoitteista n. 3,4 miljoonaan euroon. Näitä toimia JHL pitää kannatettavina ja palveluiden tuottamisen näkökulmasta mahdollisina toimenpiteinä.

Sopeutustoimien kohdentaminen johto-, päällikkö- ja esihenkilötehtäviin, konsernipalveluiden sekä muiden toimialojen hallinnollisiin asiantuntijatehtäviin säilyttää mahdollisuuden tuottaa lakisääteisiä ja hyvinvointivaltiolle olennaisia sosiaali-, terveys- ja pelastus- ja turvallisuuspalveluita kuntalaisille. Sen sijaan työnantajan esittämät leikkaukset ja vähennykset palvelut mahdollistaviin ydintoimintoihin, kuten hoiva-, terveys-, ravinto- ja puhtauspalveluihin vaarantaa koko palveluiden tuottamisen ketjun. Tukipalvelut, kuten henkilöstö-, ICT-, ruoka ja puhtauspalvelut ovat hyvin toimivan sosiaali-, terveys- ja pelastuspalveluiden kivijalka, jonka murentaminen vaarantaa kuntalaisten turvallisuuden ja hyvinvoinnin.

JHL näkee erityisen tärkeänä palkkahallinnon säilyttämisen hyvinvointialueen omana toimintona. Palkkahallinnon ulkoistamisesta olemme saaneet todistaa jo useita epäonnistumisia, kustannusten nousua ja työntekijöiden siirtymistä pois tehtävistä palkanmaksuun liittyvien epäselvyyksien takia.

Henkilöstöasiantuntijoiden sekä palkkasihteerien palvelut tukevat ja mahdollistavat ikäihmisten ja sosiaalipalveluiden henkilöstöpäällikön tehtävien yhdistämisen ja tämä tuo sekä säästöjä että synergiaetuja.

Henkilöstön vähentäminen terveys-, sosiaali-, pelastus- ja turvallisuuspalveluista tai ikääntyneiden palveluista vaarantaa palvelut riippumatta siitä, syntykö vähennys irtisanomisista vai tehtävien täyttämättä jättämisestä. Tätä JHL pitää huonona vaihtoehtona, joka heikentää palveluita ja lisää jäljelle jäävän henkilöstön kuormitusta. Työhyvinvoinnin vähentyminen ja sairastuvuuden lisääntyminen nostaa henkilöstökustannuksia ja vähentää Eloisan houkuttelevuutta työnantajana.

Olemassa olevien palvelujen heikentäminen ei tuo säästöjä nyt eikä myöhemmin. Tämän takia säästötoimien suuntaaminen henkilöstöresurssien heikentämiseen ei ole järkevä vaihtoehto. Kustannusten pienentäminen täytyy tapahtua siten, että tuotettavissa palveluissa on riittävät resurssit ja että niitä tukeva kivijalka on vankka.

Eläköitymisen kynnyksellä olevien henkilöiden irtisanomisen tuoma säästö on sangen pieni, ja lyhytnäköistä henkilöstöpolitiikkaa. **JHL toivoo, että heidän kohdallaan mahdollistetaan työuran saattaminen loppuun saakka niin, että työnantaja voi kannustaa heitä mahdollisuuksiensa mukaisesti harkitsemaan eri eläköitymisajankohtien vaihtoehtoja.**

JHL suosittaa työnantajaa tarjoamaan työntekijöille lisäkoulutusta heidän laaja-alaisemman käytettävyytensä ja siten työnantajan omavaraisen joustavuuden lisäämiseksi toimintoja kehitettäessä sekä nyt irtisanomisuhan alla oleville että myöhemmin muillekin halukkaille.

Ostopalveluiden ja kutsurahajärjestelmän käytäntöjen läpikäyminen ja niiden järkevöittäminen on kannatettavaa ja taloudellisesti järkevää. Sekä ostopalveluita että kutsurahaa tarvitaan, mutta niiden käytön pelisääntöjen tulee olla järkevät, johdonmukaiset ja kustannustehokkaat.

JHL esittää varahenkilöyksikön perustamista mm. tila- ja tukipalveluihin. Tällä yksiköllä työnantaja säästää sekä kutsurahoista että ylitöistä syntyviä kustannuksia. Yksikön tuomat säästöt verrattuna kustannuksiin täytyy huomioida talousarviosuunnittelussa. Samanlainen varahenkilöyksikkö on jo käytössä ikääntyneiden palveluissa, missä siitä on jo nyt saatu näyttöä kustannustehokkuudesta.

Sosiaali- ja terveystoimen asiakas- ja potilasturvallisuuspäällikön tehtävän vähentämisen vaikutukset asiakkaisiin ja potilaisiin sekä mahdolliset turvallisuusriskit tulee arvioida huolellisesti ennakkoon.

JHL katsoo YT-neuvottelujen sujuneen työnantajan kanssa hyvin ja rakentavassa hengessä. Yhteistyön merkitys korostuu vaikeissa taloudellisissa tilanteissa, joissa joudutaan miettimään kipeitäkin ratkaisuja. JHL kiittää työnantajaa keskusteleavasta ja JHL:n kantoja kuuntelevasta neuvotteluilmapiiiristä.

Anne Puntanen, pääluottamusmies, JHL

